

*hokimligi
maksiabgacha va maktab ta'lifi
boshqarmasi*
*maksiabgacha va
maktab ta'lifi bo'limi tasarrufidagi
—umumi o'rta ta'lim maktabi
ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi
ning
20__-20__-o'quv yili 8- sinf
iqtidorli o'quvchilar uchun
“YOSH TILSHUNOS”*

**TO'GARAK
HUJJATLARI**

To‘garak a‘zolari haqida ma’lumot

№	Familiya ismi va sharifi	Tug‘ilgan sanasi	Sinfি	Manzili (to‘liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							

15.							
16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

O'tkazilgan xona _____

“

_” To‘garak mashg‘ulotlar o‘tkazilish sanalari

To‘garak rahbari_

“_____” To ‘garak mashg’ulotlar o’tkazilish sanalari To ‘garak rahbari _____

To 'garak rahbari' _____

MMIBDO

**20__-20__-o‘quv yili iqtidorli o‘quvchilar uchun tuzilgan “Yosh tilshunos”
to‘garagining
ISH REJASI**

№	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1.	So‘z-gap			
2.	Yig‘iq va yoyiq gap			
3.	Matn va lug‘atlar bilan ishlash			
4.	Matn va lug‘atlar bilan ishlash			
5.	Sodda gap va gap bo‘laklari yuzasidan tahlil			
6.	Sodda gap va gap bo‘laklari yuzasidan tahlil			
7.	Hol			
8.	Mumtoz matn va lug‘atlar bilan ishlash			
9.	Mumtoz matn va lug‘atlar bilan ishlash			
10.	To‘ldiruvchi			
11.	Mumtoz matn va lug‘atlar bilan ishlash			
12.	Aniqlovchi va uning turlari			
13.	Matn va lug‘atlar bilan ishlash			
14.	Gap bo‘laklari tartibi			
15.	Gap bo‘laklari tartibi			
16.	Matn va lug‘atlar bilan ishlash			
17.	Matn va lug‘atlar bilan ishlash			
18.	Gap urg‘usi			
19.	Matn va lug‘atlar bilan ishlash			
20.	Matn va lug‘atlar bilan ishlash			
21.	To‘liq va to‘liqsiz gaplar			
22.	Matn va lug‘atlar bilan ishlash			
23.	Gapning ikkinchi darajali bo‘laklari yuzasidan tahlil			
24.	Gapning ikkinchi darajali bo‘laklari yuzasidan tahlil			
25.	Gapning uyushiq bo‘laklari			
26.	Mumtoz matn va lug‘atlar bilan ishlash			
27.	Mumtoz matn va lug‘atlar bilan ishlash			
28.	Uyushiq bo‘lakli gaplarda umumlashtiruvchi so‘z va unda ohang hamda tinish belgilari			
29.	Matn va lug‘atlar bilan ishlash			
30.	Matn va lug‘atlar bilan ishlash			
31.	Ajratilgan bo‘lakli gaplar			
32.	Ajratilgan bo‘lakli gaplarda ohang va tinish belgilari			
33.	Kiritmalar (kirish so‘z)			
34.	Undalma			

Sana: “ ” 20 -yil. Sinflar: . To‘garak rahbari: _____

MAVZU : SO‘Z-GAP

Mashg‘ulotning maqsadi:

a) ta’limiy: Ona tili fanining nazariy va amaliy asoslarini o‘rganish jarayonida o‘quvchilarda estetik did, estetik ong, ona tiliga muhabbat, badiiy tafakkur va tasavvurini kamolga yetkazish va barkamol avlod tarbiyasiga zamin yaratish.

b) tarbiyaviy: Ona tili fani orqali o‘quvchilarga DTS asosida Mashg‘ulot berish.

c) rivojlantiruvchi: O‘quvchilarni tafakkur va idrokini kengaytirish, ularni mustaqil fikrleshsga o‘rgatish.

Nutqiyl kompetensiya (tinglab tushunish, so‘zlash, o‘qish, yozish):

Berilgan topshiriq, sodda matnlarni tinglab tushuna oladi;

Axborotlar bilan ishslash kompetensiyasi :

– mavjud axborot manbalaridan foydalanib (internet, telefon, kompyuter, elektron pochta), ma’lumotlar topish.

O‘zini o‘zi rivojlantirish kompetensiyasi:

– shaxs sifatida o‘z-o‘zini rivojlantirish, o‘z xatti-harakatini adekvat baholash, halollik, to‘g‘rilik kabi sifatlarga ega bo‘lish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

– o‘zining fuqarolik burch va huquqlarini bilish, unga rioya qilish;

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

– milliy va umuminsoniy qadriyatlarni farqlay olish.

Mashg‘ulot jarayoni

1.Tashkiliy qism

2.O‘tilgan mavzuni takrorlash(mustahkamlash)

3.Yangi mavzuni tushuntirish

4.Yangi mavzuni mustahkamlash

5.O‘quvchilarni baholash

6.Uyga vazifa

Tashkiliy qism:

A) Sinf xonasini tozaligiga e’ribor berish;

B) O‘quvchilar bilan salomlashish.

C) O‘quvchilarning Mashg‘ulotga tayyorgarligini teshirish.

D) O‘quvchilarni Mashg‘ulotga jalb qilish va davomatni anilash;

E) O‘quvchilarga o‘tilgan mavzular yuzasidan savollar berish;

Mashg‘ulot uslubi: an’anaviy, noan’anaviy (tagiga chizilsin)

Mashg‘ulot jichozi: Mashg‘ulotlik, kompyuter, tarqatma materiallar, ko‘rgazmali qurollar...

Mashg‘ulot shiori: Tilga ixtiyorsiz - elga e`tiborsiz. (A. Navoiy)

Foydalilaniladigan adabiyotlar:

«Ona tili» 8-sinf uchun darslik. 8-sinf darslikligining elektron varianti.

I. Mashg‘ulotning borishi:

a) salomlashish **b)** sindf tozaligi va davomatni nazorat qilish

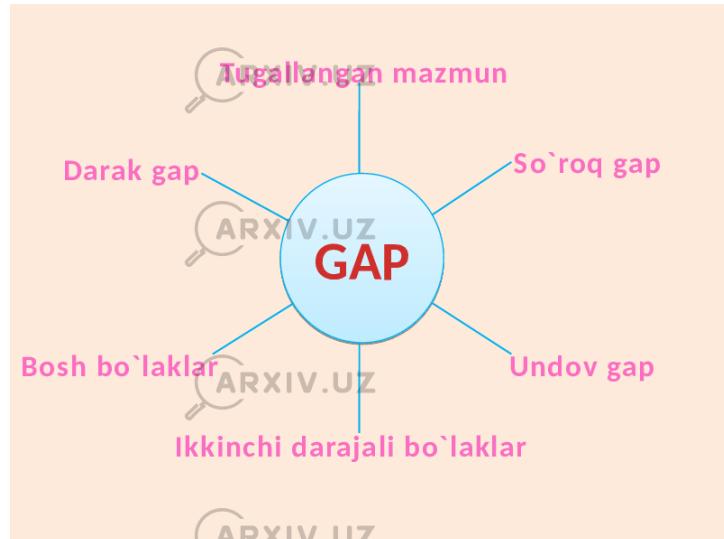
c) kirish suhbat, o‘quvchilarning og‘zaki nutqini o‘stirish

II. O‘tgan mavzuni so‘rash.

a) individual - tarqatma materiallar, kartochka.

b) Frontal (guruh bilan ishslash)

III. Yangi mavzu

mashq. Berilgan gaplardagi ajratilgan so‘zlarning ma’nolarini aniqlang. Ularni kengaytirib ko‘ring.

1. Boy Ibrohim Adhamga bir kosa oltin keltirdi.
 - Buni bizdan qabul qilsangiz.
 - Men faqirdan mol olmayman.
 - Men faqir emishmanmi?!
- Ibrohim Adham so‘radilar:
 - Hozirgi davlatingdan o‘n baravar ko‘proq davlatga ega bo‘lging keladimi?
 - **Albatta!** – dedi boy ko‘zlar chaqnab.
 - Bu holing faqirlik bo‘lmay nima?! Berayotgan narsangga mendan ko‘ra, o‘zing muhtojroqsan!.. (“Hikmatli latifalar va nishonga urilgan so‘zlar”)
2. Bir kishi qushga qarab o‘q uzgan ekan. O‘qi xato ketibdi. Yonida turgan o‘rtog‘i buni ko‘rib:
 - **Ofarin!** – deb yuboribdi.
 - Nima, meni kalaka qilyapsanmi? – debdi mergan.
 - Yo‘q, men “**ofarin**”ni senga emas, qushga aytdim.

Bilib oling.

Bir so‘z, “qotib qolgan“ birikma shaklida bo‘lib, boshqa so‘z bilan kengayish imkoniyatiga ega bo‘lman gap **so‘z-gap** deyiladi. So‘z-gap tasdiq, inkor, so‘roq, taajjub, his-hayajon kabi ma’nolarni ifoda etib, ular matn bilan bog‘liq bo‘ladi. So‘z-gap, asosan, modal va his-hayajon munosabatlarini ifoda etgani uchun ham ko‘proq dialogik va ba’zan monologik nutqqa xosdir. Masalan:

- Endi so‘zingizdan aynamang, xo‘pmi?
- **Mayli**, — dedi Fazliddin. (O.)

— **Yo‘q**, — dedi Otobek, lekin uning taajjubi uy egasiga ochiq ko‘rinib turar edi. (A.Qod.)

Yo‘lchi eshikchani ochib kirdi:

— **Assalomu alaykum, hormang, ota!** (O.)

Kishilar orasidagi oddiy muomalada tez-tez ishlatib turiladigan so‘z yoki ibora so‘z-gap vazifasida qo‘llanadigan bo‘lib qolgan: *assalomu alaykum, yoqimli ishtaha, marhamat, salomat bo‘ling, qulluq, osh bo‘lsin, yaxshi boring, xush ko‘rdik, labbay, jonim bilan, bajonidil* kabi.

mashq. O‘qing. So‘z-gaplarning ifodalayotgan ma’nosini tushuntirib bering.

1. — **Barakalla**, o‘g‘lim, shunday bo‘lish kerak, orzu-niyatingga, murod-maqsudingga yet,— deb olqishladi, uni yaxshi tarbiya qilishga ahamiyat berdi.
2. — Savob ishlarga rag‘bat qiling... — **Xo‘p... xo‘p...** (T.Malik)
3. — **Labbay**, hazrat, sadongizdan aylanay, hazrat! (M.Shayxzoda)
4. Mahmudxon (xatni qo‘yniga solub, yugurub turub):
 - **Assalomu alaykum**, boy pochcha, kelsinlar, **qani, marhamat** (joy ko‘rsatub), **qani**, o‘tursinlar, manam hozir janobingizni kutib turuvdim. (boy kursiga o‘tirur, fotiha o‘qur)

Abdiqodirboy: **Xayr**, ziyoda davlat, **ollohu akbar**.

Mahmudxon (turub): **Xush ko‘rduk**.

Abdiqodirboy: **Xush, salomat**. Yangi xabarlar yo‘qmi, afandim?

5. — Esonmisiz? Sarupolar muborak!

Kumushbibining qizlarg‘a bergen javobi eshitilar-eshitilmaslik edi:

— **Qutlug‘ ...**

Uyga vazifa topshiriq.

Sana: " " 20 -yil. Sinflar: . To‘garak rahbari: _____

MAVZU : YIG‘IQ VA YOYIQ GAP

Mashg‘ulotning maqsadi:

a) ta’limiy: Ona tili fanining nazariy va amaliy asoslarini o‘rganish jarayonida o‘quvchilarda estetik did, estetik ong, ona tiliga muhabbat, badiiy tafakkur va tasavvurini kamolga yetkazish va barkamol avlod tarbiyasiga zamin yaratish.

b) tarbiyaviy: Ona tili fani orqali o‘quvchilarga DTS asosida Mashg‘ulot berish.

c) rivojlantiruvchi: O‘quvchilarni tafakkur va idrokini kengaytirish, ularni mustaqil fikrlashga o‘rgatish.

Nutqiyl kompetensiya (tinglab tushunish, so‘zlash, o‘qish, yozish):

Berilgan topshiriq, sodda matnlarni tinglab tushuna oladi;

Axborotlar bilan ishslash kompetensiysi :

– mavjud axborot manbalaridan foydalanib (internet, telefon, kompyuter, elektron pochta), ma’lumotlar topish.

O‘zini o‘zi rivojlantirish kompetensiysi:

– shaxs sifatida o‘z-o‘zini rivojlantirish, o‘z xatti-harakatini adekvat baholash, halollik, to‘g‘rilik kabi sifatlarga ega bo‘lish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiysi:

– o‘zining fuqarolik burch va huquqlarini bilish, unga rioya qilish;

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

– milliy va umuminsoniy qadriyatlarni farqlay olish.

Mashg‘ulot jarayoni

- 1.Tashkiliy qism
- 2.O‘tilgan mavzuni takrorlash(mustahkamlash)
- 3.Yangi mavzuni tushuntirish
- 4.Yangi mavzuni mustahkamlash
- 5.O‘quvchilarni baholash
- 6.Uyga vazifa

Tashkiliy qism:

- A) Sinf xonasini tozaligiga e’ribor berish;
- B) O‘quvchilar bilan salomlashish.
- C) O‘quvchilarning Mashg‘ulotga tayyorgarligini teshirish.
- D) O‘quvchilarni Mashg‘ulotga jalb qilish va davomatni anilash;
- E) O‘quvchilarga o‘tilgan mavzular yuzasidan savollar berish;

Mashg‘ulot uslubi: an’anaviy, noan’anaviy (tagiga chizilsin)

Mashg‘ulot jichozi: Mashg‘ulotlik, kompyuter, tarqatma materiallar, ko‘rgazmali qurollar...

Mashg‘ulot shiori: Tilga ixtiyorsiz - elga e`tiborsiz. (A. Navoiv)

Foydalilaniladigan adabiyotlar:

«Ona tili» 8-sinf uchun darslik. 8-sinf darslikligining elektron varianti.

I. Mashg‘ulotning borishi:

- a) salomlashish
- b) sindf tozaligi va davomatni nazorat qilish
- c) kirish suhbat, o‘quvchilarning og‘zaki nutqini o‘stirish

II. O‘tgan mavzuni so‘rash.

- a) individual - tarqatma materiallar, kartochka.
- b) Frontal (guruh bilan ishslash)

III. Yangi mavzu

mashq. Berilgan gaplarda qanday bo‘laklar qatnashganligini aniqlab, tegishli belgililarini qo‘ying.

1. Gapirishni bilish talantdir. (Stendal) 2. Bahslashish ko‘plarning qo‘lidan keladi, oddiygina suhbatlashishni esa kamdan kam kishi uddalaydi. (A.Olkott) 3.

Odamlar bilan ularning aqliga monand gaplash. (Sa’diy) 4. So‘z xulq-atvor demakdir. (L.Tolstoy) 5. So‘z gavhari garchi bordir aziz, Fahmi yo‘q oldidadur bir qadrsiz. (Nishotiy) 6. Amalsiz ilm – mevasiz yog‘och. (“Otalar so‘zi”)

Bilib oling.

Ega va kesimdan yoki faqat kesimdan iborat gap yig‘iq gap hisoblanadi.

Misollar: **Men – o‘qituvchi. O‘qituvchiman**

mashq. Berilgan gaplarda qanday bo‘laklar qatnashganligini aniqlab, tegishli belgilarini qo‘ying. Gaplarning kesimdan boshqa bo‘laklarini tushirib qoldirib o‘qib ko‘ring. Qolgan qismni gap deyishimiz mumkinmi?

1. Dono suhbatidan sira qochmagil, Ta’sirin o‘tkazar senga ham u til. (Nosir Xisrav) 2. Biz ko‘pincha javobga muhtojligimiz tufayli emas, balki o‘zgalarning ovozini eshitish, ularni o‘zimizga og‘dirish, suhbatga tortish uchun savol beramiz. (Plutarx) 3. Mutolaa insonni bilimdonlik sari, suhbat topqirlik sari yetaklaydi. (F.Bekon) 4. Bilmagan o‘z qadrini ne bilsun so‘z qadrini. (Ogahiy) 5. Kim oz dedi, so‘z aysh-u kom o‘ldi anga...
(A.Navoiy)

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash:

Og‘zaki savol-javob

1.Qanday gaplar yig‘iq gaplar deyiladi?

2.Yig‘iq gapning qanday turlari bor?

3.Yoyiq gapni ta’riflang.

4.Yig‘iq va yoyiq gapning o‘xshash jihatiga misol keltiring

Uyga vazifa

topshiriq. Matnda berilgan shaxslarning fe’li tavsifi asosida uning tashqi ko‘rinishini yozma tasvirlang

Sana: " " 20 -yil. Sinflar: . To‘garak rahbari: _____

MAVZU : MATN VA LUG‘ATLAR BILAN ISHLASH

Mashg‘ulotning maqsadi:

a) ta‘limiy: Ona tili fanining nazariy va amaliy asoslarini o‘rganish jarayonida o‘quvchilarda estetik did, estetik ong, ona tiliga muhabbat, badiiy tafakkur va tasavvurini kamolga yetkazish va barkamol avlod tarbiyasiga zamin yaratish.

b) tarbiyaviy: Ona tili fani orqali o‘quvchilarga DTS asosida Mashg‘ulot berish.

c) rivojlantiruvchi: O‘quvchilarni tafakkur va idrokini kengaytirish, ularni mustaqil fikrlashga o‘rgatish.

Nutqiyl kompetensiya (tinglab tushunish, so ‘zlash, o ‘qish, yozish):

Berilgan topshiriq, sodda matnlarni tinglab tushuna oladi;

Axborotlar bilan ishslash kompetensiyasi :

– mavjud axborot manbalaridan foydalanib (internet, telefon, kompyuter, elektron pochta), ma’lumotlar topish.

O‘zini o‘zi rivojlantirish kompetensiyasi:

– shaxs sifatida o‘z-o‘zini rivojlantirish, o‘z xatti-harakatini adekvat baholash, halollik, to‘g‘rilik kabi sifatlarga ega bo‘lish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

– o‘zining fuqarolik burch va huquqlarini bilish, unga rioya qilish;

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

– milliy va umuminsoniy qadriyatlarni farqlay olish.

Mashg‘ulot jarayoni

1.Tashkiliy qism

2.O‘tilgan mavzuni takrorlash(
mustahkamlash)

3.Yangi mavzuni tushuntirish

4.Yangi mavzuni mustahkamlash

5.O‘quvchilarni baholash

6.Uyga vazifa

Tashkiliy qism:

A) Sinf xonasini tozaligiga e’ribor berish;

B) O‘quvchilar bilan salomlashish.

**C) O‘quvchilarning Mashg‘ulotga
tayyorgarligini teshirish.**

D) O‘quvchilarni Mashg‘ulotga jalb qilish va davomatni anilash;

E) O‘quvchilarga o‘tilgan mavzular yuzasidan savollar berish;

Mashg‘ulot uslubi: an’anaviy, noan’anaviy (tagiga chizilsin)

Mashg‘ulot jahozi: Mashg‘ulotlik, kompyuter, tarqatma materiallar, ko‘rgazmali qurollar...

Mashg‘ulot shiori: *Tilga ixtiyorsiz - elga e`tiborsiz. (A. Navoiy)*

Foydalilaniladigan adabiyotlar:

«Ona tili» 8-sinf uchun darslik. 8-sinf darslikligining elektron varianti.

I. Mashg‘ulotning borishi:

a) salomlashish b) sind tozaligi va davomatni nazorat qilish

c) kirish suhbat, o‘quvchilarning og‘zaki nutqini o‘stirish

II. O‘tgan mavzuni so‘rash.

a) individual - tarqatma materiallar, kartochka.

b) Frontal (guruh bilan ishslash)

III. Yangi mavzu

topshiriq. Matnni diqqat bilan o‘qing.

OHANGLARGA YO‘G‘RILGAN SO‘ZLAR

Tashqari eshikdan ta’zim qilib kirgan **choshnagir** ayol ovozini qo‘rquv bilan pasaytirib xabar berdi:

– Osmonda yulduzlar siyrak qoldi. Hademay tong yorishur. Hazrati oliv sahariksiz qolurlarmu?

Tong otib, azon aytigandan so‘ng ro‘za o‘z kuchiga kiradi, hech kim hech narsa yeb-ichishi mumkin bo‘lmay qoladi. Uzun va issiq yoz kunida podshohni sahariksiz qoldirish begimlar uchun o‘zlari och-nahor qolishlaridan qo‘rquinchliroq edi.

... Osmon oqarib qoldi. Tong yorishgan sari **qandildagi** shamlarning nuri xira torta boshladi.

Azon aytadigan payt o‘tib boryapti. **Arkdan** tashqaridagi masjidning imomi **koshinlik** minoraga chiqib, **bakovulning** ishorasini sabrsizlik bilan kutyapti. Axir Mirzo hazratlari saharlik qilib ulgurmasdan, azon aytish xatardan xoli emas. Ovqat yeyilib, choga o‘tilganda Umarshayx mirzo xotinlariga vaziyat qanchalik og‘irlashayotganini aytib berdi. Shu payt masjid tomonidan azon tovushi eshitildi. Choy ichayotgan Xonzoda begin shoshilib piyolasini dasturxonga qo‘ydi. Umarshayx mirzo xotinlariga bir-bir qarab, dedi:
– **Mo‘ysafidlar**: “To‘rt **muchang** butun bo‘lsin”, - deb duo qilurlar. Fotima **Sulton**, Qutlug‘ **Nigorxonim**, Qorako‘z begin, farzandlarimiz Xonzoda begin, Jahongir **mirzo** – har biringiz oilamizning aziz bir muchasidirsiz. Istaymenki, bu mushkul vaziyatda hamma muchalarimiz butun bo‘lsin, bir-birlariga **mehr-u shafqat** ko‘rsatsin. **Ilik** o‘z o‘rnida aziz. Ko‘z o‘z o‘rnida **mo‘tabar**. Agar ko‘z bilan ilik bir-biriga **nizo qilsa**, bundan har ikkisi jabr ko‘rur.

(P.Qodirov, “Yulduzli tunlar”)

topshiriq. Quyida berilganlardan ajratib ko‘rsatilgan so‘zlarga mos keluvchi izohni toping, lug‘at daftaringizga ko‘chiring va eslab qoling:

- 1) ziddiyatda bo‘lmoq;
- 2) ulug‘, aziz;
- 3) qo‘l;
- 4) oyoq, qo‘l, tana va bosh a’zolari;
- 5) yoshi o‘tib qolgan kishi;
- 6) o‘zgalar orasida eng oldi, sarasi;
- 7) ayollarga hurmat yuzasidan murojaat qilganda qo‘llanadigan so‘z;
- 8) yoqish uchun shamlar solib ilib qo‘yiladigan uy jihizi;
- 9) chinniga o‘xhatib ishlangan, yaltiroq, naqshli g‘isht plitkasi;
- 10) ish boshqaruvchilik lavozimi.

veb-saytimiz: Zokirjon.com
Hujjat Word variantda beriladi.

Zokirjon Admin bilan

90-530-00-68 nomeraga murojaat qilishingiz, shu nomerdagi telegram orqali bog‘lanishingiz yoki nza4567 izlab telegramdan yozishingiz so‘raladi. Telegramda murojaatingizga o‘z vaqtida javob beriladi

**Ona tili fanidan 8-sinf iqtidorli o‘quvchilarga
34 soatlari to‘garakni to‘liq holda olish uchun
telegramdan yozing.**

Narxi: 20 ming so‘m

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

**To‘lov uchun: UZCARD *880*9860230104973329*summa#
Plastik egasi Nabiyev Zokirjon**

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.
To‘liq holda olganingizdan so‘ng:
Faqat o‘zingiz uchun foydalaning.
Hech kimga bermang hattoki eng
yaqin insoningizga ham.
Internet orqali veb-saytlarga
joylamang.
Kanal va gruppalarga tarqatmang.

**OMONATGA
HIYONAT QILMANG.**